

Les Verts
au Parlement européen

Sí a la Constitució europea

El camí de futur d'Europa no passa per retornar al Tractat de Niça

El Tractat pel que s'estableix una Constitució per Europa, elaborat per la Convenció per futur d'Europa i aprovat per unanimitat per la Conferència Intergovernamental, ha de ser ara validat pels parlaments dels Estats membres i per referèndums nacionals.

Nosaltres, els Verds europeus, som favorables a l'adopció del projecte de Constitució per Europa en tant que primer pas vers el procés constitucional, un projecte insuficient en molts aspectes, però al que no hi ha alternativa.

La Constitució proposada posa els fonaments d'una democràcia europea, erigeix la Unió com a Comunitat de drets fonamentals, funda el conjunt de la seva política sobre un extens codi recolzant-se en valors comuns, l'obliga a tenir objectius clars i a respectar el principi del desenvolupament sostenible, integra els drets socials als clàssics drets de l'home, lliga l'acció exterior al dret internacional, simplifica els tractats i els procediments, atribueix clarament les competències, amplia el camp de les decisions comunitàries, augmenta la capacitat d'acció, la transparència i la legitimitat democràtica de la Unió, així com les possibilitats perquè els ciutadans i ciutadanes prenguin part en les decisions.

Nosaltres, els Verds europeus, no desconeixem els límits d'aquesta Constitució. No ha aconseguit definir un ordre social europeu. La Unió ha d'aportar encara una resposta als perills de la globalització. Tasques fonamentals encara resten en el

terreny de la cooperació intergovernamental. El veto d'un sol país pot encara bloquejar la capacitat d'acció de la Unió i impedir tota futura revisió constitucional.

Lamentem que els ciutadans i les ciutadanes no puguin adoptar la primera Constitució de la Unió per mitjà d'un referèndum europeu.

El procés d'unificació europea no s'ha acabat. Considerem per tant que la nostra tasca és canviar aquesta Constitució, i no impedir que sigui aprovada. Creure que rebutjar avui aquesta Constitució oferiria una oportunitat de produir-ne una altra de millor ens sembla il·lusori. Forçar la Unió ampliada a 25 a quedar-se amb els Tractats d'Amsterdam i de Niça mentre d'altres processos d'adhesió estan en marxa, podria provocar una crisi susceptible d'amenaçar el procés d'unificació europea.

Per tant, nosaltres, els Verds europeus, llençarem la primera iniciativa ciutadana. Amb ella volem obtenir el suport dels ciutadans i les ciutadanes per una Primera Esmena a la Constitució: per estendre la democràcia europea, per instituir un ordre europeu per la pau i un espai de seguretat, de justícia i de solidaritat socials.

Aquesta campanya d'iniciativa ciutadana (seguint l'exemple de l'art. I-47 de la futura Constitució) ha de convidar el Parlament a utilitzar el seu dret d'iniciativa des de l'entrada en vigor de la Constitució europea, per demanar la convocatòria d'una nova Convenció i exigir la ratificació d'una "*Primera Esmena*" a la Constitució. Aquesta campanya s'hauria de desenvolupar en paral·lel als processos de ratificació.

Els objectius de la "*Primera Esmena*" són:

En una democràcia europea totes les lleis de la Unió, incloent-hi l'elaboració del pressupost, depenen de la codecisió del Parlament europeu i totes les decisions són sotmeses al Tribunal de Justícia europeu. El Consell participa en l'elaboració de les lleis en el si d'un Consell legislatiu que delibera en forma pública. La regla general

és la presa de decisions per majoria qualificada. Les esmenes a la Constitució europea es proposen per una Convenció i són aprovades per la majoria qualificada dels Parlaments dels Estats membres i del Parlament europeu. Es suprimeix la conferència intergovernamental.

La Unió representa un ordre per la pau. La seva política exterior i de defensa comú i sobirana respecta el dret internacional i la Carta de les Nacions Unides, persegueix l'objectiu de la prevenció civil dels conflictes i situa la guerra fora de la llei. S'apliquen el mètode comunitari i les decisions per majoria qualificada. Les accions militars requereixen l'opinió favorable del Parlament europeu. Per participar-hi els Estats membres decideixen segons el seu ordre constitucional.

S'elabora un ordre social europeu en un espai de seguretat social, de justícia i de solidaritat. L'economia social de mercat i la plena ocupació també seran incloses en la part III de la Constitució. Les normes socials comunes i els tipus mínims comuns pels impostos de societats s'estableixen per lleis europees.

La condició per fer el següent pas en el futur d'Europa és l'adopció de la Constitució que es proposa. Representa un progrés indispensable en relació als tractats en vigor.

La Constitució posa les bases d'una democràcia europea

i d'aquesta manera posa els fonaments de la primera democràcia supranacional de la història. A través d'aquesta Constitució, no sols s'estableix una unió d'Estats, sinó una unió de ciutadanes i ciutadans als que es garanteixen drets, mitjans i procediments per informar-se i col·laborar, uns drets que inclouen la iniciativa popular europea. Aquesta Constitució posa en marca un sistema de poders i de contrapoders, una institució republicana i un conjunt de procediments. Amb ella, Europa passa de l'estatus de unió d'Estats al de subjecte en el sentit del dret internacional.

La Constitució augmenta els drets del Parlament en matèria legislativa, de sobirania pressupostària i de control. Els parlaments dels Estats membres poden posar objeccions a la legislació i recórrer-la davant el Tribunal de Justícia europeu. Obtenen més drets a una informació completa. La Constitució estén el control judicial i la possibilitat de recurs individual. Facilita l'accés a la justícia. Es dissol el tercer pilar i per tant tot el que es refereix a la seguretat interior, la cooperació policial i judicial, el control de les fronteres, l'asil i la immigració ja no depèn de la col·laboració intergovernamental, precària des del punt de vista democràtic, sinó del mètode comunitari, el que implica una competència europea, la participació del Parlament en les decisions, i un control jurisdiccional més ampli.

El tractat EURATOM no ha esdevingut part integrant del tractat de la Unió Europea i per tant és un tractat entre estats membres, extern a la Constitució. Així, a partir d'ara és possible abandonar el tractat EURATOM sense abandonar la Unió Europea o esdevenir membre de la Unió sense adherir-se a l'EURATOM.

La Constitució reconeix el dret d'accés als serveis d'interès general i el paper dels agents socials. El diàleg social esdevé un mandat constitucional. El Banc central europeu esdevé un òrgan de la Unió, i per això queda lligat als valors i objectius comuns i als drets fonamentals. El Parlament obté el dret d'iniciativa per introduir esmenes a la Constitució.

La Constitució erigeix la Unió com a comunitat de drets fonamentals

La Carta de Drets Fonamentals, que obliga jurídicament i està garantida pel Tribunal de Justícia europeu, està integrada a la Constitució. Per primer cop en la llarga història de més de 200 anys dels drets de l'home, els drets socials adquireixen el mateix rang que els drets de l'home clàssics. Tanmateix, la Unió s'adherirà a la Convenció europea dels drets de l'home. El reconeixement de les minories s'inscriu en la Constitució.

Totes les institucions de la Unió, la seva acció, així com l'aplicació del dret europeu pels Estats membres es fonamenten, gràcies a la Carta, en un dret fonamental comú i europeu. Aquest avenç justifica per si sol l'aprovació de la Constitució i exclou un retorn al que s'establia al tractat de Niça.

La Constitució construeix la Unió en base a valors i objectius comuns.

Contràriament als tractats existents que recullen “principis” amb llacunes rellevants, la Constitució europea integra un codi complet de valors i d'objectius. Garanteix el respecte de la dignitat humana, de la llibertat, de la democràcia, de la igualtat, de l'estat de dret i de la defensa dels drets humans, que són comuns a tots els Estats membres en una societat que es distingeix pel pluralisme, la tolerància, la justícia, la solidaritat i la no discriminació.

Els objectius de la Constitució comprenen ara el desenvolupament sostenible de la terra, així com un compromís global de pau. Obliguen la Unió a practicar el comerç equitatiu a nivell mundial i a la supressió de la pobresa. La llei sobre la igualtat entre homes i dones ha estat enfortida com l'obligació de lluitar contra l'exclusió i la discriminació socials.

Pel que fa a la política de defensa, per primer cop la Constitució posa al mateix nivell els mitjans civils i militars i converteix en objectius constitucionals la prevenció dels conflictes i la garantia i la pau. La disposició sobre la millora progressiva de les capacitats militars dels Estats membres no significa imperativament una obligació d'armar-se. Al contrari, la cerca dels objectius de coordinació i cooperació podria alliberar rellevants potencials de desarmament. La Constitució respecta el caràcter particular de la política de seguretat i defensa de certs Estats membres, i per aquest motiu, la seva neutralitat.

Moltes expectatives de ciutadans i ciutadanes i ciutadans romanen encara insatisfetes.

A la Convenció pel futur d'Europa, el nacionalisme, la malfiança entre Estats i l'exigència de poder dels governs nacionals va impedir avenços quan semblaven a tocar de dits. El fet que el Presídiu hagi estat nomenat pels caps d'Estat i de Govern i no elegit per la Convenció, la seva superpotència, les negociacions secretes i les amenaces de veto, tot això ha portat constantment a resultats contraris a l'opinió de la majoria real a la Convenció.

La intervenció més greu dels governs contrària a la voluntat de la Convenció ha estat la limitació del seu mandat a la cimera de Tessalònica el juny de 2003. Per això la 3a i la 4a part de la Constitució no han estat revisades, mentre una àmplia majoria de la Convenció havia reivindicat canvis en profunditat.

La democratització de la Unió sols ha estat parcialment reeixida.

Els governs van oposar-se a que el principi de divisió de poders i de la plenitud dels drets del Parlament fossin aplicades, de la mateixa manera que van oposar-se a un control jurídic sense restriccions i a una regulació apropiada de la publicitat dels debats del Consell. No ha estat autoritzat el referèndum europeu. Les esmenes constitucionals ni tant sols precisaran de l'acord del Parlament europeu. La temptativa d'instaurar un espai comú de seguretat, justícia i solidaritat socials ja va fracassar a la Convenció. Les polítiques socials i d'ocupació segueixen essent nacionals, o com a màxim intergovernamentals. Sobre la qüestió social, es manté el desequilibri existent entre la integració econòmica i política d'Europa. El mètode de la coordinació oberta és de tot punt insuficient per desenvolupar un ordre social europeu. El fet que els governs retiressin el seu mandat a la Convenció en la cimera de Tessalònica ha comportat de forma intencionada una contradicció entre l'objectiu de la plena ocupació i d'economia social de mercat de la primera part de la Constitució i el d'un simple elevat nivell d'ocupació i d'economia de mercat oberta amb lliure concurrència de la tercera part.

Ni tant sols els objectius fixats en matèria de capacitat d'acció de la Unió i de política exterior comuna no han estat assolits. El camí cap a un sistema de pau

europèu i cap a una responsabilitat comuna de seguretat i pau en el món és encara llarg. Encara resten insuficiències democràtiques en política exterior. Les relacions amb l'OTAN estan mancades de transparència.

S'ha aixecat la prohibició d'una cooperació enfortida en el terreny militar. La cooperació estructurada i la cooperació en matèria d'armament comporten perills per a la unitat de la Unió, per a la legitimació democràtica, pel control parlamentari i pel compromís de la política de seguretat amb el dret internacional. La seva necessària integració en una política exterior comuna, autònoma i democràtica sota el control del Parlament europeu es manté, per tant, com una condició indispensable.

Finalment, la conferència intergovernamental ha quedat netament per sota de les conclusions de la Convenció. En comptes d'adoptar sense modificar-lo el projecte que havia rebut l'acord de tots i totes les seves representants a la Convenció, i de confirmar d'aquesta manera un nou mètode d'un procés constitucional obert, els governs han utilitzat les seves competències formals per imposar la seva sobirania al procés constitucional. No han pogut resistir-se a la temptació de falsejar a favor seu l'equilibri de les institucions que la Convenció havia establert. La fórmula clara i convincent de la Convenció sobre el tema de la doble majoria ha estat novament substituïda per un embolic de fórmules opaques. El nombre de decisions que podien ser preses per majoria ha estat novament reduït. Els governs han donat testimoni de pura arrogància en el dia en que van rebutjar sense debat i sense raó el Consell legislatiu que havia estat reivindicat per la Convenció, sobretot pels parlamentaris. Així, des de la sessió d'obertura de la conferència intergovernamental, una de les reformes centrals de la democràcia ha estat anorreada i el principi de publicitat dels debats legislatius ha estat afeblit en la pràctica. La possibilitat, criticable, que el Consell pugui aprovar lleis sense la participació del Parlament també ha estat ampliada amb respecte al projecte presentat per la Convenció.

I malgrat tot la Convenció ha superat l'immobilisme paralitzant de la integració europea. El mercadeig a porta tancada dels interessos nacionals ha estat vençut per un procés constitucional obert, un procés que fa impossible tot retrocés en el futur.

La Convenció era oberta, estava integrada per representants dels parlaments, dels governs i de les institucions europees, els parlamentaris constituïen la majoria dels seus membres, ha implicat a la societat civil. La Convenció ha reunit una gran diversitat de visions, de projectes i d'expectatives, però també d'interessos, de reivindicacions de poder i d'idees sobre Europa. Ha reeixit a extreure'n el màxim denominador comú. El camí del futur d'Europa passa, doncs, per la Constitució i per la continuïtat del procés constitucional, i no per un retorn al tractat de Niça.

Encara que els nostres objectius en la Constitució no s'hagin assolit completament, la Constitució crea malgrat tot un espai polític en del qual esdevé possible comprometre's amb èxit per una altra política a Europa, i proporciona als homes les eines per a promoure els seus valors comuns, per defensar els seus interessos de forma democràtica, per obligar els poderosos a retre comptes, i per concretar les seves idees. Crea un espai polític en el que la Unió Europea ja no és un projecte de les elits i de les cancelleries dels Estats, sinó que pot esdevenir una *res publica* europea.

Però aquesta Constitució no crea encara un sistema polític que garanteixi efectivament en tots els seus elements el respecte complet als seus propis valors i que estigui dotat de mitjans suficients per assolir els objectius fixats.

Nosaltres, els Verds europeus, militem per tant a favor de l'adopció de la Constitució, però volem al mateix temps a través de la primera iniciativa ciutadana, a través de la "Primera esmena", obrir el camí a una democràcia plena, a un ordre europeu per la pau i a un espai comú de seguretat, de justícia i de solidaritat social.

Moció Johannes Voggenhuber, adoptada pel Grup dels Verds/ALE a Estrasburg, el 15 de novembre de 2004.